

OMLADINA

□ □

□ □

GLASILO

□

NARODNO-RADIKALNEGA DIJAŠTVA

□

□

AKADEMI NA SVOBODA □ Dr. GREGOR ŽERJAV: BODOČNOST SLO-
VENSKIH JURISTOV □ F.: FILOZOFSKI ŠTUDIJ □ Dr. OTMAR KRAJEC:
NEKAJ O BODOČNOSTI SLOVENSKIH MEDICINCEV □ „KRAS“-
DUNAJ: ZEMLJEDELSKA VISOKA ŠOLA IN SLOVENSKO DIJAŠTVO
□ „SLOGA“-LJUBNO: O MONTANISTIČNEM ŠTUDIJU □ K.: TRGOSKI
ŠTUDIJ □ L. P.: KAKO POSTANEM ŽELEZNIŠKI URADNIK □ L. J.:
POŠTNA SLUŽBA □ LISTEK

□

PONATIS DOVOLJEN LE Z NAVEDBO VIRA

□

□

IZHAJA VSAK MESEC □ STANE LETNE 4 KRONE; ZA DIJAKE 2 KRONI; POSAMEZNA
ŠTEVILKA 40 VIN. □ □ DOPISI NAJ SE BLAGOVOLE POŠILJATI UREDNIŠTVU NAJKAS-
NEJE DO 20. VSAKEGA MESECA V LJUBLJANO NA BREG ŠT. 12 □ LE FRANKOVANA
PISMA SE SPREJEMAJO □ UPRAVNIŠTVO JE V TISKARNI J. BLASNIKA NASLEDNIKOV
V LJUBLJANI, BREG ŠT. 12 □ □ REKLAMACIJE SO POŠTINE PROSTE, ČE IMAJO NA
NASLOVNI STRANI PRISTAVEK „REKLAMACIJA“ IN ČE SO ODPRTE □ □ ZARADI RED-
NEGA POŠILJANJA JE NATANKO NAZNANITI NASLOV IN BIVALIŠČE TER VSAKO IZ-
PREMEMBO BIVALIŠČA □ □ OBLASTEM ODGOVOREN MIHAEL ROŽANEC □ IZDAJA
EKSEKUTIVA NARODNO-RADIKALNEGA DIJAŠTVA □ TISK J. BLASNIKA NASLEDNIKOV □

ŠTEV. 5. LJUBLJANA, VELIKI SRPAN LETO V.

1908

RAZNO.

Statistika slovenskih medicincev kaže, da imamo na Slovenskem, predvsem na Kranjskem relativno malo zdravnikov, 1 zdravnik pride na 5106 ljudi, medtem ko pride n. pr. na Štajerskem 1 zdravnik na 2238 ljudi. Pomanjkanje slovenskih zdravnikov je posebno občutno na Koroškem in Primorskem. Na Koroškem je bil l. 1905. samo eden slovenski zdravnik. (Omladina II. 9.) Na Štajerskem samo 30 (Omladina II. 8.) Na Kranjskem je bilo istega leta 57 Slovencev, 25 Nemcev, 12 Čehov, 2 Italijana, 6 nezanesljivih. (Omladina II. 7.) Slovenskih medicincev pa smo imeli leta 1905 samo 27. In po vsej pravici se je na I. narodno-radikalnem shodu v Trstu poudarjalo, da je to število veliko premajhno za naše razmere in začela se je uspešna agitacija za medicinski študij. Sedaj raste število od leta do leta, danes imamo že okoli 70 slovenskih medicincev. In s tem številom je za enkrat pokrito pomanjkanje naraščaja, ko bi rastlo število konstantno v taki progresiji, se je bati hiperprodukcije, ki bi bila potrata v narodnem oziru, gledati je treba namreč, da se moči, ki leže v slovenski inteligenci prav razvrste in tako plodonosno porabijo i za posameznika i za celoto.

Zato moramo pravočasno svariti, da bi se v prevelikem številu posvetili temu študiju, skrbeti pa moramo tudi, da imamo vsako leto primerno število slovenskih medicincev, število se mora gibati v pravih mejah, tako ne bo nastopilo nikdar pomanjkanje in nikdar hiperprodukcija. Kdor bi želel natančnejših podatkov, se lahko obrne na načelnika kluba slovenskih medicincev t. J. Tavčarja, med. Krško, Dolenjsko.

Neakademični poklici. Dostikrat sem že slišal slovenskega abiturijenta: Denarja nimam, korajže za bedno dijaško življenje tudi ne, torej grem v teologijo. In obleče črno sukno, ki potem le predostikrat krije nesrečnega, ter nezadovoljnega človeka. Tovarišem, ki so absolvirali srednjo šolo, se nudi precej poklicev, katerih materialna in tudi socialna vrednost, in ne manj važnost v narodnem oziru bi zaslužila, da se jih bolj kakor dosedaj oprimejo absolvirani slovenski srednješolci. Hočemo jih na kratko naštet, o dveh najvažnejših železniški in poštni službi pa govorimo itak obširneje.

1. Računski uradniki pri državnih uradih.
2. Poštni uradniki.
3. Železniški uradniki.
4. Uradniki pri finančnih blagajnah.
5. Uradniki pri colninarski službi.
6. Blagajniški in knjigovodniški uradniki poštne hranilnice.

Kdor izmed tovarišev si želi o enem izmed teh poklicev natančnejših informacij naj nam piše.

Počitniška dolžnost. Posameznemu slovenskemu dijaku se nudi v počitnicah prilika, ki mu nalaga sveto dolžnost. Vsak dan čitamo kako nam primanjkuje slovenskega uradništva, še večje zlo pa je skoraj pomankanje slovenskih izobrazjenih produktivnih stanov. Naša dolžnost bodi, da opozarjamo stariše pridnih dečkov naj jih dajo študirat. Toda ne le v gimnazije, grejo naj na realke (Idrija!) in ne le srednje šole, slovenska mladina naj poseča tudi strokovne šole, kakor so zlasti obrtne in nižje trgovske šole. Čim zveste, da študira na takih šolah (ali tudi na srednjih) v kakem vseučiliškem mestu kak slovenski mladenič naznanite njega ime in če mogoče tudi adresu na naše akademično društvo v dotičnem mestu!

AKADEMIČNA SVOBODA.

Fichte pravi: Visoka šola naj bo zavod, ki zagotovi duševnemu razvoju človeštva kontinuiteto vedno spopolnujočega se napredka; ona naj bo torišče, kjer oddaja generacija generaciji, čas času, najvišje duševne zaklade, da jih spopolnijo, spopolnjene zopet oddajo in tako naprej do konca dni.

Visoka šola je predstaviteljica kulture; njen duh, delujoč in vplivajoč v tisočih, ustvarja po njenih učencih narodno kulturo, jo pogloblja in pomaga razširjati. Je to duh stvarnosti in znanstvenosti, ki potrebuje popolne neodvisnosti in svobode. Le samostojno, svobodno duševno delo je plodovito in vzbuja v človeštvu ono živo hrepenenje po večnih zakladih, ki dviga človeški rod od stopinje do stopinje duševne, materijelne in srčne omike.

Tem idejam odgovarja princip akademične svobode, ki ne sme in ne more poznati za visoko šolo, nje nauke, nje učitelje in učence druge meje kakor ono resnice in pravice.

Z ozirom na dijaka in njegove študije pomenja akademična svoboda svobodo učenja. Visokošolcu ni predpisan nikak obseg njegovega študija, po svobodni volji si izbira na neizmernem polju znanosti cilj, katerega hoče doseči, in pota, po katerih hoče do svojega cilja. Namesto avtoritete in navade naj stopata svobodno pridobivanje izobrazbe in svobodna samodoločba. Tako nalaga ta svoboda objednem veliko dolžnost: samovzgoja postaja neobhodni korelat visokošolske izobrazbe.

Študirati naj pomenja akademiku nekaj več kakor pridobivati si več ali manj omejenega strokovnega znanja; študirati pomenja napolnjevati dušo in um z znanstvenim duhom, ki tirja odgovornost za vsako našo sodbo; študirati pomenja pridobivati si objektivni pregled kulturnih faktorjev, ki delujejo v narodu, v človeštvu pomenja vzgajati v sebi čut odgovornosti, ki zahteva, da trezno in resno premotrimo vprašanja življenja, in kar spoznamo za dobro, to tudi obdržimo kot novo trdno pridobitev naših duševnih zakladov. Svoboda učenja nam ne predlaga vprašanja: se li hočeš učiti ali ne, li hočeš biti filozof ali jurist — taka svoboda je dana vsakomur in zanjo bi ne bilo treba nikakega posebnega navdušenja. Akademična svoboda nam marveč pravi: Glej nudim ti znanstvenih zakladov, iz njih izbiraj po svoji volji, toda izbiraj in vzemi! Vzemi! Akademična svoboda nam nalaga dolžnost postaviti naše bodoče življenje na temelj znanstvene izobrazbe. Iz starih in novih pridobitev človeškega duha si pridobimo to, kar je nam in našemu bodočemu poklicu potrebno, ne izgubimo iz oči

celote in olikujmo duha, da razume in sledi duševnim pojavom časa, jih sprejema kritično ter ž njimi bogati posameznika in po njem celi narod.

Samovzgoja visokošolskega dijaka zahteva nujno dostopa poleg strokovne šolske izobrazbe drugi faktor nič manj važen kot prvi: samoizobrazba.

Na teh principih sloni delovanje modernega slovenskega dijaštva, iz tega naziranja je izšla naša narodno-radikalna struja, to misel utrditi, jo dovesti med našo mladino do popolne zmage, je ena glavnih in najlepših nalog „Omladine“ in naših narodno-radikalnih društev. Reči smemo, da je ta ideja zmagala po svojih zastopnicah, narodno-radikalnih organizacijah, med slovenskim dijaštvom. Vzbudila je slovensko mladino k novemu cvetu in marsikateri kulturni vspeh zadnjih let je nje blagodejna, že zdaj očitvidna posledica. Želimo iz srca, da najde ta misel akademične svobode med našimi najmlajšimi visokošolskimi tovariši uprav mnogo navdušenih zastopnikov. Ognjišče, ki je pripravljeno v dunajski „Sloveniji“, graškem „Taboru“ in praški „Adriji“ je dobro in varno, naj pridejo in skrbijo z drugimi, da bode na njem plamtel čisti ogenj mladeniške navdušenosti in dela v duhu akademične svobode!

Dr. GREGOR ŽERJAV.

BODOČNOST SLOVENSkih JURISTOV.

Pravniški študij je tak, da ga moremo prav z lahkim srcem brez-pogojno vsakemu abiturijentu priporočiti. Doba „filozofov“ v slovenski inteligenci je v toliko že minila, da se nič več ne smatra filozofskih študij za nekaj pravnikom superijornega. Svoj čas se je res pravo pri nas smatralo za nekak refugij manj nadarjenim in ali prav premožnim ali pa takim, ki nimajo prav nič premoženja.

Sodnija kaže vsekako izmed vseh pravniških poklicev najlepše. Službeno nadaljevanje je naglo in zanesljivo. V sedmi činovni razred pride prav vsakdo in tudi šesti red doseže že več kot polovica po 25 ali 30 letnem službovanji. Mesta se množe in za Slovence še prav posebej, ko imamo toliko krajev, kamor bo zmagujoča narodna samouprava prinesla slovenskih uradnikov. Osobito je pravnikom priporočiti, da se pripravljajo, da bodo tudi italijanskega jezika sposobni, kajti vse Primorje nam je potem odprto. Službovanje pri sodišču sicer ni lahko, a je gotovo prav hvaležno, kajti vloga sodnikova pri vsaki razpravi je najlepša, in tudi socialnemu delovanju sodnika se obeta veliko uspeha, saj ima vsak stik z ljudstvom.

Advokatura prav po krivici slovi, da je povsem zasedena, ker je v središčih nesorazmerno število odvetnikov, a vsi izhajajo več ali manj ugodno. Zato jih pa v provinci manjka. Za Postojno, Kočevje, Škofjo Loko, Krško, Črnomelj se odvetnik išče. Marsikomu je še v spominu, kako iskanje je bilo pred kratkim po slovenskem odvetniku za neki slovenski kraj na Štajerskem. Pomisliti moramo, da se gospodarsko življenje Slovencev

povzdiguje, prometa in trgovine je vedno več, in čim več je tega, temveč slučajev, kjer treba posvetovalnega ali pa pravnega sodelovanja odvetnikov. Ker pa po pravici zahtevamo od odvetnikov kot svobodnih mož tudi javnega dela, naj bi se obračali v ta poklic le možje, ki imajo v to veselje in nastop. Pri advokaturi najde tedaj na Slovenskem še obilo takih absolventov dobro streho.

Z notarijatom stvar res ni več tako ugodna kot je bila pred par leti. Kranjska dežela bo kmalu imela same mlade notarje. Ni pa tako v Primorju. Jezikovno usposobljenim cveto tam izvrstna mesta. V vsej Istri je le en naroden notar in vendar toliko krajev, ki zahtevajo Slovana. Redkemu pritoku je še vedno po vsem Slovenskem zagotovljena slovenska eksistenca tudi pri notarijatu. — Vladne službe kličejo ali bolje kriče po Slovencih. Preuredba notranje uprave se bliža in pomnožitev konceptnega uradništva je gotova stvar. Okrožja, ki bodo posredovala med deželno vlado in glavarstvi, se ustanove že prihodnja leta. Adjutum se kmalu dobi. Slovenci pa se bodo itak morali odločiti prej ali slej, da absolvente, ki vstopajo v take službe, gmotno podpro. Torej tudi vladna služba kliče abiturijenta v vladni študij. Glede pošte in železnice je stvar ta, da le tu in tam kakemu juristu kaže da vstopi. Z narodnega stališča je to pozdravljati, in nobenemu ne bo žal. Seve teh služb ni ravno tako veliko in se nanje abiturijent ne more tako zanašati kakor na sodnijo, odvetništvo in vlado. Ista je z vojaškim avditorijatom, kjer se nam jurist narodno pravzaprav povsem izgubi. Končno še besedo o bankah. Zadnji čas se obilokrat čuje govoriti juriste, da pojdejo v banke. Res, marsikdo si zna tam vstvariti krasno eksistenco. A ne zato, ker ima spričevalo 3 državnih izpitov iz pravne stroke. To ima pripisovati drugim sposobnostim, katere ima morda prav tako kak abiturijent nižje trgovske šole. V bankah absolvirani juristi delajo mnogokrat krvavo tlako, Naprej se tu ne pride tako avtomatično kot drugod. Le izredna sposobnost ali — protekcija pomaga naprej. Ne odsvetujemo, da vstopi kak absolviran jurist v banko, a pripravljen naj bo, da služi kot prostak in pozabi, da ima nekaj spričeval v žepu, ki mu drugod prinašajo vse druge ugodnosti kot v banki.

F.:

FILOZOFSKI ŠTUDIJ.

Na našem prvem shodu smo začeli ono veliko „protifilozofsko“ akcijo, ki je bila l. 1905. tako nujno potrebna: saj je bil naval slovenskega dijaštva k filozofskim študijam tako velik, da se je bilo bati čez par let naravnost grozovitega „kraha“, ki bi bil ustvaril marsikatero proletarsko eksistenco. Število slovenskih filozofov se je zelo znižalo in treba bo odslej skrbeti, da ne pade pod potrebno regularno črto. Slovenskim tovarišem, katere žene veselje do tako lepega profesorskega poklica na

filozofsko fakulto, naj podajo naslednje vrste na podlagi dejanskih razmer nekaj dobro premišljenih nasvetov.

Statistični pregled slovenskih profesorjev nam kaže tole sliko*):

		Slovenščina	Klasična filologija	Nemščina	Romanistika	Zemljepis in zgodovina	Matematika in fizika	Matematika in opisna geometrija	Priradpis	Kemija	Risanje	Skupaj
Nadzornikov .		—	3	—	—	2	—	—	—	—	—	5
Ravnatelj .		2	4	—	—	—	3	—	4	—	—	13
Profesorjev v razredu	VII.	4	11	—	—	4	3	—	4	—	—	26
	VIII.	—	8	1	—	3	3	—	1	—	—	16
	IX.	10	17	2	1	10	6	1	8	3	3	61
Suplentov	popolnoma izprašanih	1	11	1	—	5	8	—	3	—	1	30
	neizpraš. ali deloma izpraš.	2	7	1	5	2	—	1	3	—	1	22
Poskus. kand. .		—	—	—	—	1	3	—	2	—	—	6
Skupaj . . .		19	61	5	6	27	26	2	25	3	5	179
Bivših meščan. učiteljev . .		4							4		1	
		1. skupina (jezikoslovno-zgodovinska)							2. skupina (naravoslovna)		3. skupina (matematično-tehnična)	

K temu še pride 22 profesorjev za verouk in 5 učnih moči na škofovih zavodih v Št. Vidu, tako da je slovenskih profesorjev nad dve sto. Društvo slovenskih profesorjev je imelo lani 164 članov.**)

Izpraznjena mesta: 5 za klasično filologijo, 1 za nemščino, 1 za matematiko in fiziko, 2 za priradpis in 1 za risanje; večina teh je tudi že razpisanih.

*) Statistika profesorjev na slovenskem ozemlju, katere žal radi pomanjkanja prostora danes ne moremo priobčiti, izkazuje 30 ravnatelj, 333 profesorjev, 99 suplentov.

***) V tem pregledu so naštetje gimnazije, realke in učiteljišča z nemškimi deloma slovenskim učnim jezikom. Ker imajo Lahi laške zavode, zato so v pregledu navedeni Neslovenci v ogromni večini Nemci. Prebivalstvo teh dežel: Spodnje Štajersko, Koroško, Kranjsko in Primorsko je večinoma slovensko 1 1/4 milijona; Nemcev je 370.000, Lahov 350.000 in Hrvatov nad 150.000. In vendar je na teh srednjih šolah blizu 250 nemških, a niti 200 slovenskih profesorjev! Zato širimo načelo: za slovenske kraje slovenske srednje šole! Dokler teh ni, pa naj zahtevajo naši poslanci razmerno število slovenskih profesorjev kakor je na zavodu slovenskih dijakov.

Od sedaj še službujočih imajo, če se ne motimo, že pravico do popolne penzije: nadzorniki Končnik, Hubad, Levec in Matejčič, nadalje ravnatelji: Wiesthaler, Križnič in Glowacki ter profesorji: Fras za prirodopis na učiteljskišči v Gorici, Lavtar za matematiko in fiziko na učiteljskišči v Mariboru.

Glede slovenščine je pripomniti, da na gimnazijah v Beljaku in Št. Pavlu ter v Mariboru, Celovcu in Trstu ni profesorja, ki bi imel usposobljenost za slovenščino, akoravno je ista pogojno obvezen predmet na teh zavodih. Slovenska javnost in poslanci naj zahtevajo, da slovenščino učijo profesorji, ki so za to usposobljeni.

Za nemščino imamo v tem trenutku premalo usposobljenih Slovencev, vendar se jih tudi malo rabi, ker pri sedanjih razmerah slovenski germanist pač izven kranjske dežele ne pride v poštev.

Klasičnih filologov je precej, a nekateri od teh „ne reflektujejo na domovino“, tako da klasičnih filologov še ni preveč. Svetujemo pa slovenskim klasičnim filologom, da delajo kot stranski predmet nemščino v prvi vrsti ali pa nemščino in slovenščino. Potem lahko kompetirajo kamorsibodi, s slovenščino so pa omejeni na Kranjsko.

Naši romanisti (laščina in francoščina itd.) so prepozno prišli k izpitu. Na ljubljanski realki je ravnokar zadnje mesto zasedeno, tam so zdaj 4 mladi romanisti, ki se ne bodo tako kmalu umaknili. Naši romanisti morajo gledati, da pridejo drugod pod streho. Sicer pa bi se morali Slovenci potegovati za svoje realke zlasti na Štajerskem in Primorskem.

Matematika in fizika je zadelana; v junijskem terminu sta še dva napravila izpit, tako da je zdaj 13 slovenskih kandidatov izprašanih za to skupino.

Matematika z opisno geometrijo kaže ugodno.

Prirodopiscev imamo preveč. Neki slovenski, izprašani prirodopisec, obenem doktor filozofije, se baje poteguje za učiteljsko mesto na meščanski šoli.

Kemija za nas nima veliko pomena, ker nimamo realk. Enega ali dva pa bi morali imeti v rezervi. — Isto velja za risanje.

Zemljepis in zgodovina je prenapolnjena. Kdor jo študira, naj privzame še nemščino kot stranski predmet, če mogoče še slovenščino, da si razširi kvalifikacijo.

K statistiki še moramo dodati 2 slavista, ki sta že bila suplenta, isto-tako 4 klasične filologe in enega prirodopisca, ki pa so se ali vrnili na univerzo ali pri vojaki.

Da dobimo še boljšo sliko o avspicijah posameznih skupin, poglejmo, kako dolgo že imajo izpit oni, ki so junija postali definitivni ali provizorni učitelji na srednjih šolah z nemškim ali deloma nemškim učnim jezikom. 118 suplentov je bilo imenovanih definitivnim, 30 pa provizornim učiteljem v celi državi.

Klasični filologi, ki so bili junija imenovani, imajo večinoma izpit iz l. 1907, romanisti iz l. 1907, germanisti deloma še iz l. 1908 (najugodnejše!), zgodovinarji iz l. 1906, matematiki-fizičarji iz l. 1905, geometri (matematika

in opisna geometrija) iz l. 1907, prirodopisci deloma že iz l. 1904, deloma pa šele iz l. 1907 (nemška protekcija, ker slovenski prirodopisec ima izpit že iz l. 1904, drug pa iz l. 1905, a nista bila imenovana), končno risarji z izpitom iz l. 1904 in 1905. Ugodno torej stoje skupine: klasična filologija, romanistika, germanistika in opisna geometrija, ne glede na naše slovenske razmere. Slabo stoji matematika z fiziko, zgodovina in prirodopis. Matematikarjem, ki imajo še le 1 ali 2 leti, bi celo svetovali, da prestopijo na juridično fakulto, to pa zaradi tega, ker Slovenci juriste zelo potrebujemo.

Pri organizaciji in razdelitvi naše inteligence se ne sme iti samo zato, da posameznik dobi službo in se preskrbi, ampak da dobi službo v domovini, da izvršuje svoj poklic neposredno med slovenskim ljudstvom v povzdigo našega kulturnega in materialnega blagostanja.

Dr. OTMAR KRAJEC.

NEKAJ O BODOČNOSTI SLOVENSКИH MEDICINCEV.

Število slovenskih medicincev je v zadnjih letih razmeroma majhno in se je v primeru s prejšnjimi leti precej skrčilo; kljub temu pa pri sedaj obstoječih razmerah zdravniškega stanu ni priporočati slovenskim abiturijentom, da bi se za sedaj v večjem številu posvetili zdravniškemu poklicu. V zadnjem desetletju izvršilo je precejšno število slovenskih medicincev svoje študije in se naselilo v veliki večini v domovini. V vseh mestih se je v tem času povišalo število zdravnikov, istotako tudi na deželi in so tudi vse javne službe zdravniške (okrožnih, okrajnih) zavzele še dokaj mlade moči. Materijalni položaj zdravnika je splošno tak, da zamore pač stanu primerno živeti, vendar pa je obče znano, da si v sedanjem času nobeden zdravnik nemore ničesar prištediti, izvzemši pač prav posebne izjeme.

Medicinski študij je dražji in daljši kakor na drugih fakultetah, ter dijaku medicincu tudi ni mogoče baviti se s kakim postranskim zaslužkom; le prepogostokrat se dijak za časa svojih študij zadolži tako, da še v svoji kasnejši praksi trpi na posledicah dolgega in dragega študija.

Res je sicer, da je v zadnjem času začelo primanjkovati zdravnikov v bolnišnicah, vendar so te službe sekundarnih zdravnikov v bolnici le prihodnji štadij za bodočega praktičnega zdravnika in nikakor stalna služba ob kateri bi se zdravnik mogel živeti.

Medicincem, ki so bili potrjeni v vojake, podeli vojno ministrstvo prav lepe stipendije, proti temu da se zavežejo dotičniki po doseženem doktoratu vstopiti v vojaško zdravniško službo in se tej posvetiti za daljšo dobo oziroma v njej ostati. V tem slučaju mladi doktor pač hitro postane polkovni

zdravnik, napreduje pa potem šele čez veliko let. Splošno primanjkuje vojaških zdravnikov in v zadnjih letih še izstopa vedno večje število zdravnikov iz vojaške službe, bodisi da je temu vzrok služba vojaškega zdravnika sama ob sebi, bodisi da so razmere za napredovanje prav neugodne.

Zdravniku, ki ima dveletno bolniško prakso in napravi fizikatni izpit je omogočen vstop tudi v zdravniško službo pri politični upravi; vendar je tudi tukaj napredovanje z ozirom na malo število sistemizovanih mest (pri vsakem okrajnem glavarstvu po eden okrajni zdravnik) prav neugodno.

Ker se delokrog okrajnih bolniških blagajn in zavarovanje proti boleznim sploh po pomožnih blagajnah, razteza vedno na obsežnejše kroge občinstva, se vsled tega skrčuje privatna praksa in onemogoči eksistenco privatnih zdravnikov, med tem ko se število zdravnikov pri omenjenih zavodih le neprimerno počasi množi.

Medicinski študij se more dandanes priporočati pač le takim abiturijentom ki se jim ni boriti med študijem za materialni obstanek, in ki so tudi še po doseženem doktoratu v stanu čakati nekaj let na primeren dohodek iz prakse oziroma na primerno službo.

„KRAS“ - DUNAJ.

ZEMLJEDELSKA VISOKA ŠOLA IN SLOVENSKO DIJAŠTVO.

Kdor primerja število Slovencev na Zemljedelski visoki šoli na Dunaju — z onimi ostalih narodnostij, mora nehote priti do sklepa, da nimamo Slovenci prav nič smisla za praktične stroke.

Ako se govori v naši domovini o Zemljedelski visoki šoli, se še vedno kaj radi čujejo termini „kmet“, „borštinar“ in podobni. Kajpada označujejo ti termini samo one, ki jih rabijo, a vkljub temu vplivajo ti izrazi pogosto odločevalno na ambicijo mladega človeka. Zato si štejem v dolžnost, da najprej pojasnimo organizacijo Zemljedelske visoke šole.

Zemljedelska visoka šola se deli v tri strokovne šole ali fakulte: v poljedelsko, gozdarsko in kulturno-tehnično. Obvezna doba študij na vsaki šoli traja osem tečajev in državno izprašanim absolventom vseh treh strok je priznan naslov inženirja: ing. poljedelstva, ing. gozdarstva in ing. kulturne tehnike. Leta 1906. je dobil ta akademični zavod tudi akademično čast doktorstva, tako da je odslej popolnoma enakovreden vsem drugim visokim šolam. Na vsaki fakulteti se mora položiti tri državne izpite, za doktorsko čast pa še rigoroz iz dveh predpisanih disciplin z originalno nalogo (disertacijo). Prvi izpit se dela po prvih dveh tečajih, drugi po šestih in tretji po osmih.

Poleg predmetov za državni izpit je treba obiskovati tudi praktične vaje in ekskurzije. Študij je lep, ker ne nudi le strogo strokovne ampak občno prirodoslovno naobrazbo.

Akademično društvo slovenskih agronomov „Kras“ se je to pomlad informiralo pri svojih starešinah in prijateljih glede zemljedelskih služb in na podlagi teh poizvedb priporočamo sledeče:

Poljedelski inženir nima sedaj na Slovenskem bodočnosti. Čakati je treba, da se naše kmetijske šole preosnujejo, povečajo in morda ustanove tudi živinorejske šole. Deželne vlade, žal, rajši nastavljajo poljedelske srednješolce, ker se jim zdi to ceneje in ker se jim gre po večini le za to, da zadoste zakonu. Poljedelsko stroko priporočamo torej le takim, ki imajo sami doma večjo ekonomijo, ali pa takim, ki imajo veselje in dovolj energije za „v svet.“

Gozdarska stroka je za Slovence še popolnoma odprta. Slovenske gozdne inženirje potrebujemo uprav krvavo pri vseh naših političnih gozdnih uradih, agrarskih operacijah, domenah in deželnih vladah. Kajpada moramo pozvati na tem mestu slovenske poslance, da se zavzamejo za nas, zakaj z žalostjo opažamo, da se še to malo številce naših gozdnih inženirjev, ki odhaja sedaj z zemljedelske visoke šole seli rajši v tujino. Slovenske gozdne inženirje na Slovenskem seštejemo lahko na prste ter smelo trdimo, da jih imamo več v tujini kakor doma. V vseh naših gozdnih uradih in pri agrarskih operacijah dominirajo zgolj Nemci.

Kulturnim inženirjem se bodočnost še-le odpira pri nas. Ljubljansko barle bo potrebovalo, ko bo osušeno stalnega kulturnega inženirja, to je pogoj ako se hoče, da bodo imele osuševalne naprave resen pomen za naše barjane. Tudi uradi za agrarske operacije se morejo v kratkem reformirati, zakaj večja agrarna dela so že priglašena in za ta bo treba kulturnih inženirjev. Na Goriškem se ustanovi, po zatrtjevanju nekega državnega poslanca v najkrajši dobi deželna komisija za agrarske operacije in tudi tu bodo prišli kulturni inženirji v poštev.

Slovenski agronomi pa nesmemo reflektirati samo na našo preozko domovino. Naše želje morajo iti nekoliko dalje. Svoje praktične poklice spravimo lahko povsodi v veljavo; zato ne kisajmo se, ako ne dobimo služb doma. Kajpada nam bodi prvi cilj, da napolnimo domače urade, kjer se sedaj šopiri tujstvo v veliko škodo našega poljedelstva; toda naš narod nas potrebuje tudi v tujini. Predvsem nam je dana pot na slovanski Balkan. Evo, kako nam piše neki starešina iz Bosne: „Vprašujete me, kako je s službami v Bosni. Predvsem Vas opozorim, da je bodočnost vseh treh strok v Bosni zelo lepa. Posebno gozdarji naj gledajo na to. Tukaj je 56 kotorov in pri vsakem je najmanj jeden uradnik gozdar. Žali Bože, so vsa ta mesta zasedena ali z Nemci ali s Čehi. Vsled naše brezbriznosti je prišlo do tega, da je toliko Nemcev med tukajšnjimi uradniki. Pri nas se vse premalo brigamo za Bosno! . . . Na te besede ne smemo pozabiti! Vidimo, da z mirnim srcem lahko vabimo v naš krog vse, ki se čutijo poklicane za te stroke — posebno slovenske realce.“

Zbirališče slovenskih agronomov je akademično društvo „Kras“, ki se je porodil pred dvema leti iz Slovenjinega „kluba jugoslovanskih agronomov na Dunaju.“ Društvo je nepolitično in zgolj strokovno.

Nabavilo si je že lepo strokovno knjižnico in ima že skoro vse knjige in skripta, ki jih potrebuje agronom za svoje študije. Društvo je zastopano v vseh važnih komitejih in skuša vplivati po možnosti na zboljšanje razmer za slovanske agronome na zemljedelski visoki šoli.

Naslov: Akad. društvo slovenskih agronomov „Kras“, Dunaj XVIII, k. k. Hochschule für Bodenkultur.

„SLOGA“ — LJUBNO.

O MONTANISTIČNEM ŠTUDIJU.

Ker je montanistiška visoka šola našim abiturijentom le malo znana, ali pa v obče za njo niti ne vedo, naj v kratkem očrtamo študij na njej in tako morda enega ali drugega napotimo, da se posveti montanistiški vedi, kar bi bilo v toliko velikega pomena za nas Slovence, ker bi se s časom nemški uradniki, ki gospodujejo danes v naših industrijalnih krajih lahko nadomestili s Slovenci. Na ta način bi se ustavilo ponemčevanje, po naših industrijalnih krajih; saj je znano, da so baš tehniški uradniki glavna zaslomba nemškutarstva na naših tleh.

Rudarska akademija prejšnjih let dobila je leta 1904 svoj štatut kot montaniška visoka šola in je s tem stopila v isti red z drugimi tehniškimi visokimi šolami.

Kakor na teh, traja tudi pri nas učna doba 4 leta; pripravljalni kurz 2 leti s prvim, strokovni kurz 2 leti z drugim državnim izpitom; po drugem izpitu se lahko polaga doktorat.

Študije same imajo namen podati absolventu srednje šole toliko vseobče tehniške in špeciuelno-strokovne izobrazbe da ga vsposobijo za voditelja rudnikov in plavžev. Na montanistični visoki šoli se zato uče vse tehniške discipline; absolviranim gimnazijcem pripravlja risanje spočetka nekaj težkoč.

Program, ki ga na zahtevo dopošlje sekretarijat montanistične visoke šole v Ljubnem ali Pribramu obsega poleg natančnega učnega reda tudi posnetek šolskih štatutov in seznam precej številnih državnih štipendij.

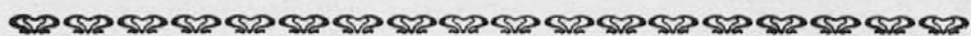
Kar se tiče bodočnosti rudarskih inženirjev omenjamo, da je baš sedanja doba najboljša za ta študij; ravno sedaj se sosebno na našem jugu (v Bosni, Hrvaški, Dalmaciji) rudarstvo krasno razvija, tako da je za te kraje vedno dovolj razpisanih mest. Razuntega iščejo dandanes tudi v naših krajih posamezna rudniška podjetja vodje-domačine, ki znajo delavcu ukazovati v domačem jeziku. Inženirji za plavže imajo težje pozicije in manj upanja na takojšnjo nastavljenje.

Začetne plače so povsod skoro iste — okoli 160 K; poznejšen avanzma je pa večinoma odvisen od sposobnosti in marljivosti posameznika. Vsekakor se lahko reče, da je pri današnjih razmerah bodočnost vsakega rudniškega inženirja lepo zasigurano in to tem bolj, ker zavaruje skoro vsako podjetje svoje uslužbenice za starost in slučaj nesreče.

Posebno krasna bodočnost čaka pa absolvirane juriste, ki dovršijo montanistiko, v državni službi pri rudarskih revirnih uradih.

Omeniti moramo še razmere v katerih tu živimo. Življenje je v Ljubnu primeroma drago; eksistenčni minimum gre skoraj do 80 K. Šolsko podporno društvo daje podpore 10—15 K mesečno, štipendije se pri povoljnih učnih uspehih še dosti lahko dobijo, ni pa tu nikake prilike za instrukcije. V Pribramu je življenje ceneje.

V Ljubnu je sedaj okoli 290 slušateljev, med temi polovica Slovanov (Poljakov 78, Rusov, Rusinov, Gruzinov, Čehov in Jugoslovanov.) Jugoslovansko akad. društvo „Sloga“ šteje letos 10 rednih članov (med njimi 2 Slovenca) in 8 starejšin. Slovenci veliko preveč zanemarjamo montanističen študij!

K.:

TRGOVSKI ŠTUDIJ.

Vedno in vedno se povdarja pri nas važnost in potreba izobraženega trgovskega naraščaja. Navzlic temu pa se noče pomnožiti njega število v isti meri kakor bi bilo to potrebno. Nova slovenska trgovska šola v Ljubljani bo gotovo povzdignila smisel za trgovski študij in odpirala prav mnogim slovenskim mladeničem novo cesto do lepe bodočnosti, narodu prinesla mnogo koristi v gospodarskem oziru.

Dva kardinalna greha moramo v tem oziru popraviti Slovenci. Zapustiti moramo apatično stališče, ki smo ga dosedaj zavzemali napram trgovskemu študiju in ki se je kazalo v skrajno malem številu trgovskega naraščaja; še slabše pa je naše naziranje o trgovski izobrazbi. Če fant v drugem srednješolskem razredu ne prospava, če se pokaže brez vsega talenta — hajd ž njim k trgovcu: za komija bo dober; če četrtošolec ne upa radi matematike, jezikov naprej, se mu zdi trgovska akademija še ravno dobra; abiturijentu pa, kateremu materijelni položaj ne dopušča dolgoletnega univerznega ali tehničnega študija se zdi poštna ali železniška služba mnogo imenitnejša kakor pa trgovska ali bančna služba, v katero bi lahko vstopil po enoletnem trgovskem kurzu. Splošno nezanimanje za trgovino, nepoznanje bodočnosti, ki čaka pridnega in porabnega mladega „trgovca“, zapirajo slovenskemu dijaštvu poklic, ki je v vsakem oziru eden najlepših. Gospod tajnik kranjske trgovske in obrtne zbornice dr. Fran Windischer nam piše v tem oziru:

„Sem mnenja, da se naše dijaštvo premalo obrača k trgovskim študijam, dasi so šanse ugodne in je gotovo, da ljudje s trgovsko izobrazbo, če so sicer porabni, pri nas vsled pomanjkanja ponudb dosejajo zgodaj jako lepa mesta. V tem pogledu je pri nas položaj docela drug kakor v Nemcih, kjer se kontorska in bančna mesta — vodilna izveta — dokaj slabše nagrajajo prav raditega, ker ljudi te vrste ne manjka. Tako absolventi nižjih trgovskih šol, kakor oni trgovskih akademij, katerih je med Slovenci jako malo, dobe

lahko mesta, in sicer se jih običajno nagraja takoj od pričetka službovanja. Službe se dobe za slovenske absolvente trgovskih šol pri trgovskih in večjih industrijalnih podjetjih, ne le slovenskih, ampak tudi pri Lahih in Nemcih; pa bi se jih dobilo še več, če bi se vstrajalo pri slovenski korespondenci; nadalje pri številnih denarnih zavodih, gospodarskih organizacijah, hranilnicah. Tu je opomniti, da je v takih zavodih sedaj vse polno uslužbencev, ki nimajo redne trgovske šolske izobrazbe: v sili se je seglo po razpoložljivem osebju, ki se sčasom tudi vživi v potrebe in tekoče delo. Seveda so to potem redkokedaj ljudje, ki gredo svojo pot, ki iščejo in odpirajo pota do novih zaslužkov in kupčij. Trgovskih akademikov prav nujno rabimo, seveda dovršena šola ni vedno garancija, da se ima dobro moč. — Kar se tiče materijelnega vprašanja je za trgovsko-šolske absolvente, kakor konkretni primeri uče, položaj često ugodnejši kakor za juriste. Ne glede na to da pride mlajši do kruha in samostojnosti, ima posameznik tudi več prilike z individualnimi vrtilinami pomagati si do zadovoljive plače, ker tu odloča zmožnost in uspeh, ne pa vakantna mesta v uradniški hierarhiji. V Ljubljani poznam vse polno mladih mož v starosti 24 — 28 let in s 5 — 10 letno prakso, ki imajo plače od 3200 — 4500 K z lepim razgledom v bodočnost.“

Navedli smo te besede gospoda doktorja z namenom, da vzbudimo med tovariši več interesa za trgovski študij. Četrtošolec se mu lahko posveti v trgovski akademiji (4 letniki), katerih imajo Nemci več (tudi v Gradcu), slovenski dijak naj bi študiral na češkoslovenski „obchodní akademie“ v Pragi; abiturijentu nudijo enoletni na teh akademijah obstoječi kurzi precej praktične trgovske izobrazbe, katero si mora posameznik pač še v jezikovnem oziru (kak moderni jezik) spopolniti; onim, ki imajo sredstva in veselje za znanstveno-strokovni trgovski študij, je namenjena eksportna akademija (3 letniki) na Dunaju. O vseh teh zavodih vsebuje lanski „Dijaški almanah za 1907/08“ podrobnejše informacije; vsi ti zavodi pošiljajo pa tudi na zahtevo radi svoje prospekte.

L. P.

KAKO POSTANEM ŽELEZNIŠKI URADNIK.

Kot uradniki državne in južne železnice se sprejemajo sedaj le prosilci z realčno ali gimnazijsko maturo.

Toda abiturijent se pri južni železnici ne sprejme, dokler ni zadostil vojaški dolžnosti kot enoletnik, oziroma se ne izkaže, da je bil na vseh treh naborih spoznan nesposobnim za vojaško službo. Pri državni železnici pa absolviranje vojaškega leta ni neobhodno potrebno.

Prošnja za vsprejem, kateri se priloži maturitetno spričevalo, rojstni in domovinski list ter vojaške bukvice, (oziroma potrdilo okrajnega glavarstva, da je prosilec vojaščine prost) se glasi: „Slavno obratno ravnateljstvo c. kr. privatne južne železnice Dunaj. Podpisani prosi, da se ga sprejme kot

uradnika pri c. kr. privatni južni železnici. Svojo prošnjo opira na priložene dokumente in sicer:..... (se naštejejo).

Prošnja se sklene z razločnim podpisom in označenjem naslova.

Kdor prosi k državni železnici, naj naslovi prošnjo na „visoko obratno ravnateljstvo c. kr. državnih železnic v Trstu.“

Prošnje pri južni železnici ni treba kolkovati, za državno železnico je treba koleka za 1 K.

Južna železnica odgovori na prošnjo kmalu, rekoč: „Predstavite se postajenačelniku v I. in železniškemu ravnateljstvu v I.“ Za nekaj tednov

Plača uradnikov južne železnice.

Karakter	Činovni razred	Stopinja plač	Plača		Število let
				Stanarina* (dunajska)	
Kron					
Asistent	VI.	1	1600	800	2
		2	1800		2
		3	2000		2
Adjunkt	V.	1	2200	1000	2
		2	2400		2
		3	2600		3
Revident	IV.	1	2800	1200	3
		2	3000		3
		3	3200		3
Višji revident	III.	1	3600	1400	4
		2	4000		4
		3	4400		—
Inspektor	II.	1	4800	1600	—
		2	5200		
		3	5600		
Višji inspektor	I.	1	6400	2000	—
		2	7000		
		3	7600		

*) Ta stanarina je odmerjena za uradnike, ki službujejo na Dunaju. Uradniki na progi dobe le 80 ali še manj odstotkov te stanarine.

potem se oglasi obratno ravnateljstvo zopet: „Sprejeti ste s pogojem, da se naučite brzojaviti sami in se zatem javite k skušnji.“

Snov za to skušnjo obsega splošnosti o magnetizmu in elektriki, risanje brzojavnih aparatov in telefona, brzojavni tarif in brzojavljenje. Najlažje se je tej snovi priučiti pod vodstvom železniškega brzojavnega mojstra.

Plača uradnikov državne železnice.

Red	Karakter	Avanzma po letih	Plača	Stanarina*) (dunajska)
			Kron	
IV.	Centralni inspektor	—	9000	2000
			8000	
V.	Višji inspektor	5	7600	1600
			7000	
			6400	
VI.	Inspektor	5	5600	1400
			5200	
			4800	
VII.	Višji oficijal	4	4400	1200
			4000	
			3600	
VIII.	Oficijal	3	3200	1000
			3000	
			2800	
IX.	Adjunkt	3	2600	800
			2400	
			2200	
X.	Asistent	2	2000	600
			1800	
			1600	

*) Na progi je za nekaj odstotkov manjša stanarina.

Po tej izkušnji pokliče ravnateljstvo „aspiranta“ v postajo, da se izvežba v praktični službi. Aspirant dobi plačo takoj v prvem mesecu in sicer 100 K. Ko izdela še dva za eksekutivno službo predpisana strokovna izpita — kar lahko napravi v 6 do 7 mesecih — dobi po 150 K na mesec. To plačo prejemajo aspiranti zadnji dan v mesecu za nazaj. Čas, katerega je aspirant prebil z adjutom 150 K se všteje v pokojnino.

Pri dveletni praksi postane aspirant provizoričen asistent z letno plačo 1600 K in stanarino (navadno) 600 K. Definitivno nastavljenje sledi v 1 ali 2 letih, kakoršna je kvalifikacija.

Po južni železnici je avtomatski avanzma, napreduje se v določenem času, kakor je razvidno iz pregleda na strani 80.

Pri asistentu razločujemo torej tri plačilne stopinje, po 1600, 1800 in 2000 K. V vsaki se čaka dve leti. Asistent (na progi) dobi poleg te plače še okroglo 600 K stanarine, ki je konstantna vseh šest let. Osem let po vstopu postane adjunkt, 7 let pozneje pa revident itd.

Približno $\frac{1}{10}$ uradnikov, ki so vstopili z maturo, napreduje do inspektorja.

1. Polno pokojnino se doseže po 35 letih.

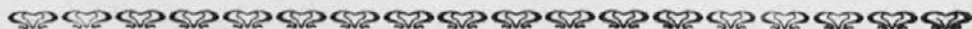
2. Pri državni železnici je vsprejetje težje. Zgodi se lahko, da mora čakati že sprejeti abiturijent precej časa, predno ga pokličejo v službovanje kot volonterja, ki služi brezplačno, dokler ne napravi telegrafskega izpita. Potem dobi 60 K mesečno, po prometni izkušnji pa 100 K. Po dveh letih postane asistent, definitivno nastavljen. Nadaljni avanzma je razviden iz pregleda na strani 81.

Polno pokojnino se doseže po 35 letih.

Od tekočih prejemkov plačujejo uradniki državne železnice po 4 % v penzijski fond, oni od južne železnice pa po 5 %, razven tega povodom prvega nastavljenja 50 % v šestdesetih, povodom vsakega drugega povišanja plače pa 50 % v dvanajstih mesečnih obrokih.

Iz predstoječega je razvidno, da položaj železniških uradnikov ni slab in zlasti, ker primanjkuje slovenskih uradnikov, z mirnim srcem priporočamo vsem onim tovarišem, ki ne nameravajo študirati dalje, železniško službo. Poklic ni najprijetnejši glede strogega spolnjevanja dolžnosti, treznosti in nekega veselja do službe se stavijo na žel. uradnika stroge zahteve. Njegov materijelni in tudi socialni položaj pa dostikrat ni nič slabši, kakor oni akademično izobraženega jurista, profesorja, zdravnika.

Opozarjamo na železniško službo ravno letos še prav posebno. Južna in državna železnica rabite mnogo slovenskih uradnikov.

L. J.

POŠTNA SLUŽBA.

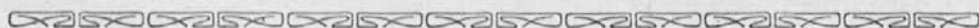
Splošno primanjkuje slovenskih poštnih uradnikov. Treba opozoriti naše slovenske dijake na ta poklic, ki nudi vobče prav ugodne perspektive.

Višje poštne uradnike delimo v tri kategorije:

1. poštni konceptni uradniki X.—V. činovni razred). Absolvirani jurist vstopi v to službo kot poštni konceptni praktikant (adjutum 1000 respektive 1200 K) ter postane, ko je napravil prometni izpit in skušnjo o administrativni službi, poštni koncipist v X. č. razr. Prošnje se vlagajo na c. kr. trgovsko ministrstvo tudi že pred III. jurističnim izpitom, v tem slučaju pa mora prosilec obljubiti, da položi III. izpit najdalje v 6 mesecih. Prošnjam se prilaga *a)* domovnico, *b)* krstni list, *c)* spričevalo c. kr. zdravnika o sposobnosti, *d)* npravstveno spričevalo, *e)* spričevala o državnih izpilih, *f)* sustentacijski reverz.

2. računski uradniki pri poštni in telegrafični upravi. Pogoj: matura kake srednje šole. Kdor je sprejet, vstopi kot računski praktikant z adjutom 600 K; definitivni postane po 2 izpilih *a)* iz državnega računstva, *b)* administrativna skušnja. Ta skušnja se dela 1 do 2 leti po vstopu v službo. Definitivni uradniki zavzemajo XI.—VII. činovni razred. Prošnje je nasloviti na trgovsko ministrstvo, priložiti jim je zgoraj navedene dokumente, mesto spričeval o državnih izpilih seveda maturitetno spričevalo. V prošnji naj se tudi navede, pri kateri poštni direkciji bi prosilec rad vstopil (Slovenci v Gradcu ali Trstu).

3. Blagajniški in prometni uradniki pri poštnih in telegrafičnih uradih. Služba, avanzma in razmere so slične onim poštnih računskih uradnikov. Prošnje je nasloviti na c. kr. poštno direkcijo dotičnega okraja, v katerem želi prosilec službovati. Mesto maturitetnega spričevala zadostuje spričevalo zadnjega semestra najvišjega razreda kake srednje šole. Po enem ali dveh letih se polaga prometni izpit, od katerega je definitivno nastavljenje odvisno.

SLOVENSKO DIJAŠTVO.

Promocija. Tovariša Ernest Rekar, pravni praktikant v Trstu in Josip Lavrenčič, pravni praktikant v Ljubljani, oba starejšini akademičnega društva „Adrija“ v Pragi sta bila dne 16. julija na tamkajšnji češki univerzi promovirana za doktorja prav. Tov. Rekar in Lavrenčič sta prva Adrijana-doktorja. Naše iskrene čestitke!

V letnem tečaju je bilo v Sloveniji kljub nemirom na visokih šolah, kljub vzburljivemu boju za svobodo znanosti in vseučilišč jako živahno. Društvo se je na znotraj okrepilo na podlagi medsebojnega zaupanja in prijateljstva članov. Na ta način je bila dana tovarišem prilika, pokazati zmožnosti in dobro voljo, omogočeno jim je bilo, da so zamogli na ugodnem

polju brez ovir delati. Zimski tečaj je v mnogih ozirih rodil dobre sadove: Izkristalizirali in utrdili so se pojmi, poglobilo se je in ujedinstvilo splošno prepričanje; pokazalo se je, da ima Slovenija sama v sebi dovolj moči, dovolj vstrajnosti in zmožnosti za krepko, istinito napredovanje; pokazalo se je nadalje, da sta razkosanost na ločene, nezdržljive skupine in nezaupnost najsilnejši zapreki plodonosnemu delu. Pod takimi pogoji in v takih razmerah, kot so vladale v letnem tečaju v Sloveniji, bo mogoče, da evolvirajo društvo in njegov program; z drugačnimi sredstvi in z drugim materijalom se evolutivno, ki si je želimo in na katero polagamo veliko važnosti, ne bi mogla izvršiti. Žalibog, da tako kratki letni tečaj ni dopuščal, storiti vsega, kar bi se bilo v daljši dobi lahko napravilo, vendar se je doseglo vsaj toliko, da se je Slovenija trajno konsolidirala in se je ustvaril temelj za nadaljnje delo. Zla prorokovanja različnih Kasander se niso izpolnila! Predavanja v izobraževalnem klubu so bila jako številno obiskovana in so jim sledile vselej resne diskusije. Juridični in medicinski klub sta vestno vršila svojo nalogo in sta s tem pokazala, da sta važna in potrebna dela Slovenije. — Prirejali so se poučni izleti; v ugodnem poletnem vremenu je bilo mogoče večkrat poleteti v dunajsko okolico. Omenim naj le več izletov v Dunajski les, izlet v Laxenburg, regato po Donavi, jubilejni izlet v Prater itd. — Z ozirom na prihodnjo štiridesetletnico Slovenije se je sestavil poseben odsek.

Z.

Odhajajočim četrtoletnikom je priredila Slovenija dne 20. junija četrtoletniški večer. V intimni družbi tovarišev in gostov se je pokazalo, kako mogočne vezi so ideje, ki družijo člane istega društva. Videlo se je, da so te vezi tako močne, da bodo vezale tovariše, ki stopajo sedaj iz naših vrst, tudi še poslej z ostajajočimi tovariši. Animirana in neprisiljena zabava je vladala ves večer. „Lep večer je nam vsem bil.“

»**Tabor**« v **Gradcu**. Najburnejši dogodki na graški univerzi niso tudi v letnem tečaju prerečili društvenega dela. Marsikatera misel se je morala sicer opustiti, jednega ali drugega sklepa se ni moglo izvršiti: tako so izostali projektirani poučni izleti in ekskurzije v razna industrijska podjetja, vendar pa je zlasti izobraževalni klub mirno nadaljeval svoje delo, akoravno le kratek čas: semester se je že 27. junija zaključil. V zvezi z izobraževalnim klubom obstojajo v Taboru debatni večeri, na katerih se razpravljajo aktualna dnevna pa tudi strokovna vprašanja.

V prijetnem poletnem času ne gre zanemarjati zabave. V društvu je obstojal kegljaški klub, zlasti pa so se gojili pešizletni v lepo graško okolico.

»Tabor« je tudi letos vršil svojo nalogo kot narodno-radikalno društvo. V najtežavnejših razmerah si je ohranil čilost in svežost, kar nudi najboljše perspektive za prihodnje leto.

»**Adrija**« je sklenila svoje društveno leto s četrtoletniškim večerom, na katerem smo se poslavljali od odhajajočih tovarišev. Z zadovoljstvom zre naše društvo na preteklo leto, ki je bilo polno uspehov na znotraj in na zunaj. Delovanje in obisk društvenih klubov je bilo dobro, soseben v zimskem tečaju je našel skoraj vsak večer tovariše, zbrane pri društvenem delu v prijetnih društvenih prostorih. Kratki letni tečaj je upregal skoraj vse naše moči za predpriprave k shodu slovanskega naprednega dijaštva. V našem društvu so se vršili sestanki in zborovanja slovenske sekcije, katere glavni referenti na glavnih zborovanjih so bili „Adrijani“. Iz vseh slovanskih zemljá zbrane tovariše smo po možnosti seznanili tudi z razmerami slovanskega dijaštva, zlasti smo jim pojasnili cilje in stremljenje narodno-radikalne struje. V ta namen nam je dala naša eksekutiva na razpolago

nekaj sto Omladininih števil, almanahov in naših brošur „Iz naroda za narod“, katere smo razdelili med slovanske delegate. Posrečilo se nam je vzbuditi med slovanskimi kolegi kar največji interes za slovenske razmere in na III. našem shodu v Ljubljani se nam je obljubila udeležba od vseh strani. — Najlepše uspehe je rodilo tudi bližje spoznavanje z jugoslovanskim dijaštvom. Sosebno ozke stike smo gojili s hrvaškimi naprednimi tovariši društva „Prosvjeta“; vršili so se skupni sestanki in informativna predavanja. V pripravljalnem komiteju „Zveze jugoslovanskih akademičnih naprednih društev“ je naše društvo zastopano ter bo, čim začne zveza v oktobru svoje delo, kar največ delovalo tudi v tej smeri. Društveno življenje v poletnem semestru pa ni bilo le delavno, bilo je tudi prijetno. Skupni izleti v praško okolico, sosebno po Vltavi, poseti raznih razstav, dostikrat skupno s češkimi tovariši, s katerih organizacijami smo v najožjih stikih, so skrbeli za prijetno ali pa podučno zabavo. — Naj postane prihodnje leto temu enako! —r—

Nov odsek »Prosvete«. V Konjicah se je ustanovil odsek „Prosvete“ za konjiški in slovenjebistriški okraj. Načelnik mu je tovariš Mlakar.

Ferijalno društvo »gorenjskih naprednih akademikov Vesna« se je ustanovilo 2. avgusta s sedežem v Kranju. Proslava ustanovitve z banketom in sijajnim plesom nam ne prija.

Ob istem času se je na tihem sestavil tudi gorenjski odsek klerikalne „Dijaške zveze“, v kateri hočejo delovati klerikalni tovariši po najnovejšem škofjeloškem geslu.

Akademično ferijalno društvo »Balkan« je imelo v soboto 18. t. m. zvečer svoj občni zbor. Poročila raznih odbornikov in odsekovih načelnikov so nam pokazala, kako lepo se je društvo razvijalo in kako je bilo isto potrebno. Predvsem interesantno je bilo poročilo tajnika, iz katerega posnemamo: Vsako sredo so se redno vršili društveni sestanki, na katerih so tekmovali predavatelji.

Predavali so v društvu vsi tovariši, nekateri celo dva- ali večkrat.

Poleg samoizobrazbe smo skrbeli tudi za gmotno stanje tovarišev. Obrnili smo se do raznih zavodov s prošnjami za podpore. Žalibog pa se naša glavna akcija, v dosego brezobrestnih posojil dijakom, ni posrečila. Opozarjali smo na prazne službe svoje tovariše, pa tudi druge slov. dijake. Sploh smo vedno zastopali koristi dijaštva.

Velik napredek smo dosegli tudi zunaj društva na polju narodne prosvete, ljudske izobrazbe.

Posebno pozornost smo posvetili ljudskim knjižnicam: k prvi, ustanovljeni lansko leto, smo priklopili letos tri nove, a priprave za peto so v najlepšem tiru. Ljudstvo jih je željno pričakovalo.

Pri mnogih slavnostih je društvo sodelovalo ali bilo zastopano.

Vesela in zadovoljiva so bila poročila tovariša blagajnika in načelnika predavateljskega odseka. Arhivar obenem načelnik odseka za ljudsko knjižnico je poročal, da je imel prometa v denarju 1910 K. Vzdržujemo 4 knjižnice, ki imajo skupno 612 knjig. Darov je bilo le 413 K 12 vin. med katerimi „Tržaška posojilnica in hranilnica“ 100 K, tržaški srednješolci 50 K. Za bodočo društveno knjižnico smo nabrali preko 200 knjig.

Za leto 1908/09 se je izvolil nov odbor: Predsednik, Karl Ferluga; podpredsednik Maks Obersnel, tajnik Maks Jerič, blagajnik Ivan Mar. Čok, arhivar Vladimir Borštnik, namestnika: Andrej Sorič in Gvidon Skapin.

Pristopilo je društvu 7 novih tovarišev. Preteklo leto je štelo društvo 33 članov.

I. M. Č.

Radogoj. Prošnje za podporo v šolskem letu 1908/09 je uposlali do 20. avgusta 1908 na dr. Gregorja Žerjava v Ljubljani.

DIJAŠKO-SOCIALNI VESTNIK.

Dijaško podporništvo. V naslednjih vrstah hočemo podati sebesno mlajšim tovarišem nekaj podrobnejših informacij o podporah, za katere se naj pobrinejo pred odhodom na vseučilišče.

Glede virov, ki so dostopni vsakemu potrebnemu slovenskemu kot dijaku, Radogoj, podporna društva itd. opozarjamo na informacije v lanskem almanahu.

Veliko ulogo v slovenskem dijaškem podporništvu imajo slovenske posojilnice in nekatere druge javne korporacije. Žal, da se to ne more trditi o vseh slovenskih pokrajinah: zlasti na Kranjskem ne podpirajo javni zavodi svojega dijaštva prav nič, na Koroškem pa nanesejo gospodarske razmere enak položaj. Le štajerski in primorski dijak (izjeme so tudi na Kranjskem in Koroškem) lahko z upanjem na uspeh prosi pri kaki posojilnici. To naj stori kar najhitreje, ker se prošnje rešijo prve dni meseca septembra. To velja za tiste posojilnice, ki natančneje ne razglasijo časa za vlaganje prošenj po časnikih, kar pozneje posebej omenim. Pravilo bodi, da prosi vsak najprej pri domači posojilnici, saj je znano dejstvo, da rajše podpira vsaka posojilnica domačina, ko neznanega dijaka. Ob enem pa vloži prošnjo pri kaki večji, okrajni posojilnici posebno v slučaju, da daje podpore v prvi vrsti dijakom določenih okrajev. Prošnji se priloži, kjer ni posebnih predpisov, maturitetno oziroma kolokvijsko ter ubožno spričevalo, po potrebi tudi domovnico in se odda načelstvu. Izmed slovenskih štajerskih zavodov omenjam v prvi vrsti zares vzorno delovanje „Posojilnice v Ptuj“, ki daje vsem podpore potrebnim visokošolcem in drugim dijakom iz ptujskega sodnega okraja letne podpore po 300 K. Sicer pa se ravna visokost poedinih podpor in število podpirancev po številu prosilcev, njih potrebi in visokosti razpoložnega fonda in se dajejo podpore tudi prosilcem iz tujih okrajev, č^o domačih ni. Čas za prošnjo, ki se ji priloži šolsko in ubožno spričevalo je od 15. julija do konca avgusta.

Brezobrestnih posojil „Ptujška posojilnica“ ne daje.

„Posojilnica v Mariboru“ upravlja 10 Rapočevih ustanov po 300 K. Pravico do teh imajo dijaki slovenske narodnosti posebno iz mariborskega in šoštanjskega okraja. Prošnji se priloži krstni in ubožni list, spričevalo o izpiti in indeks; odda se načelstvu začetkom novembra. Natančneje se razglasi v listih. Zraven teh je mariborska Posojilnica določila ob svoji petindvajsetletnici še 2 lastni ustanovi po 300 K, ki se oddajajo ob enem z Rapočevimi meseca novembra.

Ob občnem zboru meseca februarja se po visokosti čistega dobička določi tudi vsota — dosedaj navadno okoli 2000 K — za dobrodelne namene po dispoziciji načelstva. Iz tega fonda se dovoljujejo tudi brezobrestna posojila in podpore ubogim in marljivim visokošolcem.

Južnoštajerska hranilnica v Celju ima dve ustanovi; prva znaša na kapitalu okoli 30.000 K. Podpore iz tega zaklada dobivajo visokošolci samo iz okrajev Gornjigrad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vransko. Druga, Spodnještajerska jubilejna ustanova, ki nese na leto okrog 800—1000 K obresti, je namenjena dijakom iz celega Spodnje Štajerskega brez ozira na njih študij. Natančneje se razglasi po listih meseca avgusta.

Posojilnica v Celju daje brezobrestna posojila in posojila za znižane obresti le proti dobremu poroštvu. Vendar so znani slučaji, da se tako posojilo tudi pri dobrih porokih prav težko dobi.

Tukaj si dovolimo še eno vprašanje: Kaj je z Vošnjakovo jubilejno ustanovo, za katero je lani izdala Zadružna zveza v Celju pozive na posojilnice in nabirala prispevke? Upamo, da zadeva ni zaspala.

Zraven teh večjih denarnih zavodov dajejo večje ali manjše podpore tudi razne okrajne in občinske posojilnice, n. pr. na Vranskem, v Gornji Radgoni, Šmarju, Konjicah, Ljutomeru, Ormožu, Slatini itd. Pri nekaterih se dobe tudi brezobrestna posojila. Prošnje se vlagajo v počitnicah ali pred občnim zborom v januarju; najbolje je, da se v posameznih slučajih natančneje informira vsak sam. Navadno se določi na občnem zboru v dobrodelne namene gotova vsota, ki jo razdeli po prevdarku načelstvo. — Kjer so okrajni zastopi slovenski, tam naj ubožni dijak vloži prošnjo za podporo tudi pri teh korporacijah. Povsodi ne bo dosegel uspeha, vendar pa se najdejo okrajni zastopi, ki potrebne dijake svojega okraja podpirajo z zneski do 200 K. Vsekakor naj se tudi tukaj napravi poskus.

V Primorju obstoji predvsem v Trstu „Dijaško podporno društvo“. Istega namen je po § 2: podpirati tudi visokošolce, ki so se učili na trž. srednjih šolah in se zavežejo službovati po dovršenih študijah na Primorskem, vendar se sme v slučajih vrednih posebnega ozira, podpirati sploh dijake slovenske narodnosti.

Večinoma daje seveda to do letne podpore v denarju, ki se izplačujejo v 2 obrokih (I. in II. sem.). Ker pa društvo ni na ravno najboljših nogah, a podpira večinoma tržaške srednješolce, ne more pomagati visokošolcem z več, kakor k večjemu do 150 K na leto. Zaupnik, (ki daje informacij) društva za visokošolce je tov. Ivan Mar. Čok, v Lonjerju pri Trstu.

Prošnja se naslovlja na odbor društva in naj se ji pridene ubožno spričevalo, po možnosti spričevalo zadnjega izpita, kolokvijsko ali vsaj frekventacijsko spričevalo.

Poleg tega obstojajo v Trstu mestne (komunalne) štipendije po 400 K. Doslej pa Slovenci do istih nismo imeli dostopa dasiravno smo imeli pravico. Upamo pa, da se bo sedaj, ko po novem volilnem redu prideta tudi 2 Slovenci in gotovo tudi par socialistov v delegacijo, bolj gledalo na resnično potrebo, kakor na narodnost.

V Istri obstoja tudi „Dijaško podp. društvo“ s sedežem v Pazinu, ki podpira pred vsem revne dijake hrvaškega gimnazija v Pazinu, (po 10—12 K mesečno); vendar podpira tudi nekatere od visokošolcev, ki so absolvirali pazinski gimnaziji.

Dalje daje podpore deželni odbor. Toda redki so bili slovanski dijaki doslej, ki bi bili deležni dobrot tega slavnega odbora. Naravno, da bo po novem volilnem redu vse drugače in da bo veljala ista mera za Slovane kot za Italijane, ker sicer slovanski poslanci lahko onemogočijo sklep odbora.

Poleg tega delijo podpore: Posojilnica v Podgradu, občine Volosko, Kastav, Podgrad, Buzet, Žminj.

Za celo Istro velja pravilo, da se ne dela razlike med Slovenci in Hrvati (v vseh društvih, občinah itd.).

Na Goriškem delé podpore le deželni odbor in občine. Prvi daje tudi brezobrestno na pósito proti povračilu in obveznici.

Občine so po imovitosti več ali manj radodarne. Tudi ni izključeno, da ne bi kaka občina, ki doslej še ni dala podpore, sedaj priskočila kakemu prosilcu na pomoč, ako se oglasi. Dosedaj so dale podpore posebno bolj močne občine: Komen, Sežana, Rihemberk, Tolmin. V.—Č.

Slovenski tehniki. Število slovenskih tehnikov polagoma raste, vendar še ni doseglo višine, katere bi bilo želeti. Če pogledamo samo na Kranjsko,

vidimo, da je veliko mest zasedenih od tujcev (dež. vlada). Po drugih deželah je še slabše. Služeb slov. tehnikom torej ne bode primanjkovalo in to še tem manj, ker imajo n. pr. slovanski zemljemerci v Bosni prednost pred drugimi. Tudi kulturni inženier ima na razpolago nekaj mest. Najmanj priporočljiva stroka za Slovence je arhitektura in zavarovalna tehnika med tem ko so se posebno stavbeni inženierji vedno dobrodošli; tudi geodezija se priporoča.

Tehnična visoka šola ima sledeče oddelke:

Stavbeno inženierstvo (9 sem.; predmeti I. državne skušnje*): matematika (višja) I. in II., opisna geometrija, tehnična fizika, statika in dinamika, hidravlika, nauk o prožnosti in trdnosti, elementi graf. statike; za 2. drž. skušnjo: geodezija nižja in višja, stavbinstvo pozemno I. in II., ceste, vodne stavbe I. in II., železnice, mostovi I. in II., tuneli.)

Arhitektura (9 sem. za prvo drž. skušnjo: elementi višje matematike, opisna geometrija, tehn. fizika, geologija I., statika in dinamika, nauk o prožnosti in trdnosti, elementi graf. statike; za 2. drž. skušnjo: stavbinstvo pozemno I in II, arhitektura I, II in III, pozemne stavbe k posebn. namenom I in II, gospodarsko stavbinstvo.)

Strojništvo. (8 sem. za prvo državno skušnjo: kakor za stavbinsko inženierstvo; za 2. državno skušnjo: stavba strojev I in II, teoretični nauk o strojih, meh. tehnologija I, II in III.)

Tehnična kemija (8 sem. za prvo drž. skušnjo: elementi višje matemat., tehn. fizika, občna eksperimentalna kemija anorganična, organična, mineralogija, enciklopedija tehn. mehanike; za 2. drž. skušnjo: analitična kemija kvalitativna, — kvantitativna, občni nauk o strojih, kem. tehnologija, kem. matalurgija, vaje v laboratoriju kem. tehnologije.)

Zemljemerski kurz (4 sem. za skušnjo: geodezija nižja, — višja, avstrijsko javno pravo, avstrijsko privatno pravo, avstrijski kataster in zemljemerski zakoni I in II.)

Zavarovalni tehn. oddelek (4. sem.).

Ako se napravi koškovije glavnih predmetov z dobrim uspehom, tedaj ni treba delati I. drž. skušnje.

J. M.

Sodnijske razmere na Slovenskem postanejo v najkrajšem času še slabše in neugodnejše, ako se ne bodo absolvirani juristi posvečevali bolj kakor dozdej sodnijski službi, oziroma če ne bo vsako leto pravniški naraščaj, še večji kot je doslej. To velja tudi za druge pravniške državne službe na Slovenskem. Skrbeti moramo začasa, da se nam ne zgodi kakor Nemcem na Češkem, ki so se v devedesetih letih izogibali državni službi, sedaj pa se pritožujejo, da so jih Čehi spodrinili. Tam zdaj kričijo in bodo dosegli izreden avanzma. Slovenci bomo za to preslabi in bomo trpeli veliko škodo, ker so se nam že zdaj Nemci vrnili v uradniški status naših dežel. Če zahtevamo slovenskih sodnikov itd. po slovenskih deželah, nam uprava hladno skomizgne z ramami, češ da jih ni! Zato slovenski dijaki pojdite v državne službe!

F.

Konferenca srbskega učiteljstva iz Hrvatske in Slavonije se je vršila 29.—30. julija v Zagrebu. Nje glavni namen je ustanovitev velike organizacije srbskega učiteljstva v hrvatski kraljevini, ki izdaje v novejšem času tudi izborna revijo „Srbski učitelj“.

*) Od ostalih predmetov je treba predložiti le kolokvijska izpričevala.

Dijaški almanah 1908/09 izide z bogato in lepo vsebino začetkom meseca septembra. Tovariši si najednostavnejše zasigurajo takojšno doposiljatev ako upošljejo na naše upravištvo 1'10 K (tudi v znamkah) z izrecno pripombo „za almanah 1908/09“. — Takim tovarišem dopošljemo almanah, kakor hitro izide po pošti.

Nov mladinski list. Kot brezplačna priloga „Dom ognjišču“ je začela izhajati „Naša bodočnost“, poučen in zabaven list za odraslo mladino. Poleg leposlovnega dela obsega članke poučne vsebine iz slovenske in slovanske zgodovine, zemljepisja, cerkvene zgodovine, prirodoslovja, narodno-gospodarske sestavke, članke iz narodne kulture, opise slovenskih slavnih mož, literarne uvode i. t. d. — Somišljenike prosimo, da list gmotno in duševno podpirajo in ga razširjajo križem slovenske domovine. Kdor ima čut in srce za vzgojo ljudski šoli odrasle mladine, ki se čestokrat rada izgubi in zaide na napačna pota, ga prosimo, da stopi v krog sotrudnikov „Naše bodočnosti“ ter pošljejo na podstavi zgoraj omenjenega programa primerne članke za list, in sicer za zdaj kar na naslov Učiteljske tiskarne.

Slovenskemu narodu! Spoznavaj se sam! Pod tem naslovom je izšla kot ponatis iz „Nove dobe“ prav zanimiva brošura, katere namen je obrniti pozornost posebno slovenskih olikanih krogov na naše slovenske razmere v celoti, prav posebno pa v šolstvu ter na veljavo našega jezika v javnem življenju sploh. Anonimni pisatelj je zbral mnogo tozadevnega gradiva, ki bo marsikomu prav dobro služilo. Brošura stane le 30 vinarjev ter se naročuje pri g. Ivanu Hitru, uradniku mestne hranilnice v Ljubljani. ak.

Trubarjeve razglednice jako lično v barvarstem tisku izdelane je založil g. Jernej Bahovec, trgovec s papirjem v Ljubljani. Toliko naznanje tovarišem, ki iščejo ob priliki kake narodne slavnosti tudi razglednic našega reformatorja.

Nemci sistematično stremijo za tem, da z organiziranim bojkotom polagoma spodrinejo in uničijo slovenske tvrdke v slovenskih in zlasti v mešanih krajih. Nedavno je izdala Südmarka kažipot po nemških trgovinah v Ljubljani; planinsko društvo Karawanken v Celovcu pa je izdalo brošurico, namenjeno nemškim potovalcem, izletnikom itd. z naslovom „Deutsche und deutschfreundliche Gaststätten in Süd-Kärnten, Unter Steiermark, Krain, Küstenland, Triest und an der Dalmatinischen Küste“ v novi izdaji. Žalostno dejstvo je, da se slovenska javnost za taka izzivanja skoro prav nič ne zmeni ali pa le malo. Zob za zob! V.

Otvoritev javne ljudske knjižnice v Dobljicah pri Črnomlju. 5. p. m. se je otvorila v Dobljicah knjižnica, katero so ustanovili novomeški abiturijenti in jo izročili novomeškemu odseku „Prosvete“. Otvoritev knjižnice so motili Kočevarji iz bližnjih vasi in — črnomeljski župnik, ki je skušal v zvezi z dvema klerikalnima akademikoma preprečiti otvoritev. Ker se jim to ni posrečilo so jo klaverno odkurili. Gospodje klerikalni akademiki so zopet pokazali svojo pristno klerikalno „narodnost“. Skupno s Kočevarji motiti in ovirati ustanovitev knjižnic na slov. obmejnih krajih je tudi narodno delo, kajneda? Ja, ja die katholischen Burschenschaften Danika und Saria. M.

Odbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju naznanja, da je dosedanji društveni blagajnik g. dr. Klement Sechun odložil blagajniški posel. Njegov naslednik je g. Ivan Lazar, nadrevident južne žel. v. p. na Dunaju III./3. Reisnerstrasse 27. I. — Tovariše ponovno opozarjamo,

da zbirajo ob priliki narodnih slavnosti in veselic prispevke za naša podporná društva, katere naj upošljejo ali nam, ali pa direktno dotičnim blagajnikom: za Dunaj g. Lazarju, za Gradec g. dr. Benj. Ipavicu, Karl Ludwigsring, za Prago g. odvetniku dr. K. Šebesta, Praha II, Spolená ul. Nabirati za naša podporná društva je počitniška dolžnost vsakega slov. akademika.

Tovarišem abiturijentom! Kdor si želi podrobnejših informacij glede visokošolskega študija naj se obrne v počitnicah na ednega izmed spodaj navedenih tovarišev:

za Prago: juristi: Ivan Prijatelj, Škrloviča, Ortenek, Dolenjsko, Fran Šemrov, Hotederšiča, Notranjsko;
filozofi: Fran Šlibar, Prekop, p. Vransko, Štajersko;
medicinci: Ivan Jurečko, Laporje pri Slov. Bistrici, Štajersko, Brunon Weixl, Maribor, Zofijin trg 3;
tehnik: Janko Mačkovšek, Idrija;

za Dunaj: juristi: Franjo Spiller, Novi Vodmat 76, Ljubljana;
filozofi: Fran Mravljak, Sv. Anton, p. Vuhred, Štajersko;
medicinci: J. Tavčar, Krško, Dolenjska;
tehnik: Josip Hrovatin, Gorica, Trigemina 17;
poljedelska vis. šola: Albert Vedernjak, Ljubljana, Rimska cesta 23;
veterinarci: Josip Kodre, Rečica na Paki, Štajersko;

za Gradec: juristi: Milan Korun, Ljubljana, Krakovski nasip 6 I., J. N. Vrabl, Središče, Štajersko;
filozofi: Josip Glonar, Sv. Barbara pri Mariboru, Štajersko;
medicinci: Jakob Schober, Krško, Dolenjsko;
tehnik: Vekoslav Hrovat, Veliki Podljuden, p. Novo mesto.

Četrtošolci in abiturijenti, ki se nameravajo posvetiti trgovskemu študiju naj se obračajo na t. Stanka Svetina, Žaljna, pošta Višnja gora, Dolenjsko.

Glede montanističnih študij se je v počitnicah obračati na tov. Ivana Persoglio, Trbovlje 1, Štajersko in Karla Rudolf, Črni vrh, Kranjsko.

Naša društva:

„ADRIJA“, v Pragi, II. Spalená ul. 20.

„SLOVENIJA“ na Dunaju, XVIII, Breitenfeldergasse 20.

„TABOR“ v Gradcu, Brandhofgasse 12 I.

so vsakomur glede vpisovanja na vseh visokih šolah radevolje na razpolago. V društvenih prostorih se počenši s prvim oktobrom uraduje vsak dopoldan.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Tov. Šm. Vas članek smo morali odložiti, porabimo ga v eni prihodnjih števil. Hvala! — Tov. I. M. Č. Kakor vidiš sem moral krajšati — oprost. — Ti. S. — K. Hvala, pride po možnosti prihodnjič.

